

# Bilag 4:

## Taktisk forebyggelse

Taktisk forebyggelse beskriver, hvordan Nordjyllands Beredskab ønsker at sætte fokus på sikkerhed og tryghed gennem en tæt dialog med borgere, virksomheder og kommuner. Derved kan vi skabe en kultur, der giver færre hændelser, som kræver beredskabets indsats. Dette kræver veluddannede medarbejdere og ledere, der kan håndtere forebyggelse og indsatser kompetent.

Tæt dialog med borgere, virksomheder og kommuner

Færre hændelser, der kræver beredskabets indsats

Veluddannede medarbejdere og ledere, der håndterer forebyggelse og indsatser kompetent

## Målsætning

Nordjyllands Beredskab vil igennem taktisk forebyggelse, skabe tryghed for alle borgere i hele Nordjylland. Målet for Nordjyllands Beredskab er at gøre borgerne robuste og rustet til i højere grad at kunne håndtere en førsteindsats, for på denne måde at minimere følgevirkninger af en ulykke.

Beredskabet er naturligvis stadig en aktør i forhold til afhjælpning af en ulykke, der er ude af kontrol og har et omfang, som gør at den ikke løses forsvarligt uden professionel hjælp. Ambitionen er dog at skabe så bevidste borgere, at der i hele regionen findes *sikkerhedsrepræsentanter*, der hele tiden og ubevidst tænker forebyggelse, uanset om der er tale om ulykker, som omhandler brand, miljø og lignende.

## Særligt udsatte grupper

Nordjyllands Beredskab vil have fokus på særlige grupper af samfundet i forebyggelsesarbejdet. For at få en konstruktiv forebyggelse, gennem fx kampagner, er det væsentligt, at vi på forhånd identificerer de udsatte grupper og undersøger, hvilke behov de har for bedre at kunne målrette vores arbejde. Samtidig skal den forebyggelse, der udføres ude hos borgeren, være målbar, for at sikre, at de ressourcer vi bruger på området også har en samfundsværdi.

Det er derfor afgørende, at der laves et grundigt forarbejde inden et forebyggelsesprojekt udbredes. Da der er naturlige forskelle i borgergrupperne i eksempelvis landområder og større byer, kan det ikke forventes, at alle projekter kan anvendes i hele Nordjylland. Omfanget af det enkelte projekt skal derfor vurderes på forhånd.

## Selvhjælp til Nordjylland i yderområder

Borgere i yderområder af regionen er i mange tilfælde langt væk fra den professionelle hjælp, uanset om det gælder brand og redning, politi eller sundhedsberedskab. Man kan ikke forvente, at

alle borgere i alle områder af regionen kan opleve samme køretid på grund af geografien. Derfor er det væsentligt at forstærke disse borgere i højere grad end andre, for på den måde at gøre dem i stand til at hjælpe sig selv i højere grad end borgere, der bor tættere på den professionelle hjælp.

Selvhjælpen skal sikres igennem information og uddannelse af borgerne i yderområderne. Dette skal gøre dem stærkere til at håndtere flere situationer og yde den korrekte første hjælp, indtil der kommer professionel hjælp til stedet. Der kan laves yderligere tiltag i forhold til uddannelse og information. Eksempelvis er der steder i landet, hvor man i borgergrupper etablerer akuthjælpere, der ved fx hjertestop eller mistanke om samme, bliver tilkaldt på samme tid som ambulancen gør det. Dette er blot ét af mange tiltag, der kan udføres i yderområderne for at styrke borgernes selvhjælp og gøre Nordjylland til et trygt sted at være for alle.

## Forstærket borger

Formålet med forstærkede eller robuste borgere er at styrke den beredskabsfaglige indsats hos borgeren selv i områder, hvor responstiden for ambulancer, brandvæsen og øvrige beredskabsenheder generelt er høj. I kommuner i Nordjylland findes der akuthjælpere, der supplerer ambulancetjenesten, fordi de kan rykke hurtigt ud til alvorlig, akut sygdom i lokalområdet og assistere indtil mere avanceret hjælp ankommer i form af ambulancer og lignende. Det samme princip vil Nordjyllands Beredskab udvikle for borgere i yderområderne for at styrke den første indsats i tilfælde af brand og samtidig skabe fokus på brandforebyggelse i lokalområdet.

En forstærket borger skal derfor kunne yde grundlæggende brandbekæmpelse samt understøtte et forebyggelsestiltag i lokalsamfundet.

Valget af steder, hvor forstærkede borgere skal indgå, som en aktiv del af en støttefunktion til beredskabet, skal vurderes efter en konkret analyse af behovet for at styrke den første hjælp på ulykkesstedet. Dette skal ske i forhold til bl.a. køretid, statistik og befolkningstæthed samt ikke mindst en lokal, samfundsmæssig opbakning til at understøtte sådan et projekt.

## Nye initiativer

Deltagelse i innovative projekter, der har fokus på tryghed og sikkerhed for kommunernes borgere og erhvervsliv giver god mening og er et af de politisk definerede mål. Nordjyllands beredskab vil i den sammenhæng have endnu større fokus på at forøge værdien af et projekt, ved at anvende projektet som et sammenbindende element i organisationen.

I Nordjyllands Beredskab 2021 skal forebyggende arbejde fremadrettet være målbart, målrettet og inddragende ift. borgere og virksomheder i hele regionen. Det betyder at projekterne skal gennemtænkes og udarbejdes på baggrund af et konkret behov hos den enkelte borgergruppe. Projekternes behov skal synliggøres igennem Nordjyllands Beredskabs initiativ med sammenhængskraften imellem kerneydelserne, hvor det eksempelvis på baggrund af det afhjælpende beredskabs viden og erfaring inden for en konkret hændelsestype, kan sættes fokus på denne, og udvikles en forebyggende aktivitet.

## Anvendelse af statistik

Nordjyllands Beredskab vil på baggrund af valid statistik fra vores lokale og nationale indrapporteringssystem ODIN, anvende data til at målrette den taktiske forebyggelse mod temaer, der allerede er kendte problemstillinger. Ved at anvende statistikken bør den målrettede indsats være målbar, så man efterfølgende kan se om et mønster er blevet brudt.

Statistikken kan komme fra eget område, men også fra nationale statistikker, såfremt disse er relevante. En væsentlig faktor for temaerne er, at de skal være målbare. Findes der ikke en lignende problemstilling i Nordjyllands Beredskab eller i resten af landet, kan det derfor være vanskeligt at måle på resultatet af en forebyggende kampagne.

## Mobilt læringsmodul

Nordjyllands Beredskab har været på besøg i Tyskland og er i den forbindelse blevet inspireret af et projekt, der var iværksat med en særlig brandskole. Rent praktisk var konceptet opbygget i et lastvognskøretøj, som var placeret på brandstationen. Borgerne kunne anvende det i forbindelse med at styrke forskellige brandforebyggende tiltag i deres eget miljø. I køretøjet kunne børn, unge og voksne få grundlæggende undervisning i brandforebyggelse og brandbekæmpelse gennem dialog, leg og øvelse. Hvordan de fysiske rammer opbygges, er naturligvis ikke defineret på forhånd, men skal tilpasses det koncept, som vi ønsker at udvikle til de nordjyske borgere.

Konceptet kan imidlertid videreudvikles til at fungere som et mobilt læringsmodul, hvis styrke er, at den kommer ud til borgerne i deres egne rammer og skaber en nærhed til det kendte og målretter undervisningen til noget helt konkret, som borgerne kan forholde sig til. Da mange udsatte grupper ikke selv tager initiativ til at opsøge viden om brandforebyggende emner, eksempelvis ved at deltage i åbent-hus-arrangementer på brandstationerne, tage en uddannelse i elementær brandbekæmpelse og lignende, som kan øge brandbevidstheden hos den enkelte, er det derfor væsentligt at levere varen helt ude ved slutbrugerne.

## På tværs af kommunerne

Nordjyllands Beredskab vil i samarbejde med kommunernes forvaltninger styrke borgernes robusthed, hvilket i det samlede billede vil være med til at skabe større tryghed for alle i Nordjylland.

Et arbejde på tværs af kommunale forvaltninger om en strategi for tryghed i kommunerne vil kunne udvikle en fælles retning for en mere tryk kommune, fordi samarbejde er det eneste, der flytter noget. Derfor er det ud over samarbejdet mellem politi og kommune vigtigt, at trygheden udvikles i et samarbejde med foreninger, frivillige, boligforeninger og lignende. I dette samarbejde kan Nordjyllands Beredskab også indgå som en aktiv medspiller på det brandforebyggende område.

## Tryghedsambassadør

Tryghedsambassadører er et tiltag, som kan udvikles i samarbejde med Nordjyllands Beredskab, for at skabe større tryghed for de ældre borgere i de 11 kommuner. En tryghedsambassadør er hjemmeplejens personale, der styrkes til at have særlig fokus på at forebygge hos borgere. Dette gælder blandt andet forebyggelse af faldulykker, som dermed betyder færre indlæggelser som følge af hoftebrud.

En tryghedsambassadør favner bredt og elementer, der kan indgå i udviklingen, er:

- Et kommunikations- og formidlingsmodul, der styrker medarbejderen i at kunne tale med borgeren om forebyggelse, sikkerhed og rehabilitering.
- Et forebyggelses- og tryghedsmodul, der giver medarbejderen konkrete metoder og redskaber til sammen med borgeren at forebygge skader og ulykker i hjemmet. Der er blandt andet fokus på faldulykker og brandsikkerhed.
- Et nødbehandlermodul, der giver medarbejderen kompetencer til at handle på akut opståede skader eller sygdomssituationer i hjemmet, herunder akut førstehjælp.

Ved at styrke så mange personers bevidsthed om forebyggelse og evnen til at varetage en screening og afhjælpning af potentielle faremomenter i det daglige arbejde overfører man naturligt også denne kultur til personernes eget hjem, hvilket muligvis smitter af på resten af familien, venner og bekendte. Man kan på den måde præge en rigtig stor menneskemængde ved at inddrage forebyggelse i en mindre gruppes daglige arbejdsrutiner.

#### **Nordjyllands Beredskab vil i perioden frem til 2021 fokusere på:**

- At skabe tryghed for borgere i Nordjylland gennem taktisk forebyggelse.
- At styrke borgere i Nordjylland til i højere grad at kunne håndtere en første indsats inden den professionelle hjælp ankommer.
- At nå ud til særligt udsatte grupper og til dem udarbejde en målrettet tilgang for at styrke den forebyggende indsats.
- At målrette målbare forebyggende kampagner ud fra et statistisk, evidensbaseret grundlag.